

ע"פ 656/18 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

ע"פ 656/18

לפני:
כבוד המשנה לנשיאה ח' מלצר
כבוד השופטת י' וילנר
כבוד השופט ע' גרוסקופף

המערער: פלוני

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי ירושלים
(כב' השופטים: סגן הנשיא י' נועם, ר' פרידמן-פלדמן ו-
מ' בר-עם) בתפ"ח 40807-11-15 מיום 11.12.2017

תאריך הישיבה: י' בסיון התשע"ח (24.05.2018)

בשם המערער: עו"ד רועי פוליטי

בשם המשיבה: עו"ד בת שבע אבגז

פסק-דין

עמוד 1

השופטת י' וילנר:

1. ערעור על גזר דין של בית המשפט המחוזי בירושלים (כב' סגן הנשיא י' נועם והשופטים ר' פרידמן-פלדמן ו-מ' בר-עם) בתפ"ח 40807-11-15 שניתן ביום 11.12.2017 בגדרו נגזר על המערער עונש של עשרה חודשי מאסר בפועל ומאסר על תנאי. בנוסף, חויב המערער לשלם לנפגעת העבירה (להלן: המתלוננת) פיצוי בסכום של 80,000 ש"ח.

כתב האישום המתוקן

2. המערער הורשע, על-פי הודאתו ובמסגרת הסדר טיעון, בעבירות מין אשר בוצעו כלפי בתה של רעייתו, כלהלן: מעשה מגונה בקטין בן משפחה (מספר עבירות), מעשה מגונה בבן משפחה (מספר עבירות) ופגיעה בפרטיות.

3. מכתב האישום המתוקן עולה כי המערער, שהיה נשוי לאמה של המתלוננת, גידל את המתלוננת מאז שהייתה בת שש, ושימש לה דמות אב. במועדים שונים, בין שנת 2009 ועד שנת 2012, מאז שהייתה המתלוננת בת 14, נהג המערער להעיר לה על המראה שלה, על אופן לבושה ועל גודל החזה שלה. לעתים אף אמר לה להצמיד את חולצתה לגופה "כדי שיוכל לראות". במספר הזדמנויות המערער אף נהג לחבק את המתלוננת, ובעודו עושה כן, נהג לגעת בחזה מעל לבגדיה. המערער נהג להניח את ידו על חזה של המתלוננת בשעה ששניהם צפו בטלוויזיה. המתלוננת הזיזה את ידו של המערער, ואף ביקשה ממנו להזיזה, אולם המערער היה מחזיר את ידו ומניח אותה פעם נוספת על חזה.

עוד צוין בכתב האישום המתוקן כי המערער נהג לשוחח עם המתלוננת בתקופה הרלוונטית על יחסי מין, ואמר לה שהיא "מושכת". בהזדמנות אחרת, בעת שהמתלוננת הייתה כבת 16, היא "הפסידה" בהתערבות שערך עם המערער. כ"עונש" על ההפסד, דגדג המערער את המתלוננת בגופה ובמהלך הדברים המערער החל ללטפה ולהעביר את ידו אל חזה, והחל לגעת בחלקו העליון של החזה מעל הבגדים. המתלוננת ביקשה מהמערער לחדול ממעשיו, ובתגובה לכך הוא ענה לה "מה, את כבדה?". במועדים נוספים, בעת שהמתלוננת הייתה כבת 15, אחז המערער "בצדי החזה" של המתלוננת מעל לבגדיה, בתואנה שהוא מנחה אותה כיצד לסדר את החזה שלה בתוך החזיה, כשהוא אומר לה "בואי נראה איך החזה שלך גדל". באירוע אחר שהתרחש בשנת 2012, לאחר שקנתה בגד ים חדש, ביקש המערער מהמתלוננת ללבוש את בגד הים ולהראות לו אותו. המערער והמתלוננת המשיכו לשוחח, ובמהלך השיחה, אחז המערער בברכיה של המתלוננת קרוב למפשעה ולחץ. בתגובה, המתלוננת קפאה על מקומה, ובהמשך הלכה לחדרה. במועדים נוספים, בעת שהייתה המתלוננת כבת 16, כאשר חלפו השניים זה על פניו במסדרון, היה המערער נצמד למתלוננת ומתחך בגופה.

בנוסף לאמור, צוין כי בתקופה הרלוונטית הפעיל המערער ממחשבו האישי, באמצעות תוכנת מחשב, מצלמה במחשב של המתלוננת שהיה ממוקם בחדרה, ובדרך זו צפה המערער במתלוננת בעת שהייתה בחדרה, ללא ידיעתה.

ההליך בבית המשפט המחוזי

4. כאמור, המערער הודה בעבירות המיוחסות לו במסגרת כתב האישום המתוקן. הצדדים הסכימו כי המדינה תעתור לעונש הכולל רכיב של שנת מאסר בפועל, וכי ההגנה תהיה חופשית בטיעוניה לעונש.
5. במסגרת הראיות לעונש נשמעה עדותו של ראש הישיבה שבה לומד ומלמד המערער והוגשו מסמכים רפואיים של המערער ומסמכים המעידים על מצבו הכלכלי הדחוק. לבית המשפט המחוזי אף הוגשו תסקיר נפגעת העבירה בעניינה של המתלוננת ותסקיר מבחן בעניינו של המערער.
6. בית המשפט המחוזי קבע כי חומרת מעשיו של המערער מתבטאת במהות המעשים המגונים ונסיבות ביצועם, בריבוי העבירות שנעברו במהלך תקופה של כארבע שנים, בעובדה שהמתלוננת הייתה נערה צעירה ובת משפחה בעת ביצוע העבירות, בביצוע המעשים תוך ניצול השפעתו של המערער, ותלותה של המתלוננת בו כתחליף לאב, בביצוע העבירות בביתה של המתלוננת, ובפער הגילים המשמעותי ביותר בין המערער לבין המתלוננת. צוין כי המעשים אמנם אינם ברף החומרה הגבוה של עבירות המעשים המגונים בקטינים, אך מדובר במעשים חמורים שפגעו במתלוננת באופן שהותיר בה צלקות המצריכות שיקום וטיפול.
7. לנוכח האמור, נקבע כי מתחם הענישה ההולם בעניינו של המערער הוא מאסר בפועל, וכי על רקע הסדר הטיעון שבו עותרת המדינה לשנת מאסר בלבד, די לקבוע כי הרף התחתון של מתחם הענישה ההולם עומד על כעשרה חודשי מאסר.
8. במסגרת השיקולים לקולא, התחשב בית המשפט המחוזי בהודאתו של המערער (אם כי צוין שההודאה נמסרה לאחר עדות המתלוננת ובעקבות תיקון כתב האישום); בחרטה המסוימת שהביע על מעשיו; בנסיבותיו האישיות, ובכללן מצבו הכלכלי והרפואי; ובשיהוי הלא מוסבר של למעלה משלוש שנים מאז חקירת העבירות ועד להגשת כתב האישום.
- בית המשפט המחוזי קבע כי בהתחשב בכל האמור, יש לגזור את דינו של המערער לעשרה חודשי מאסר בפועל, למאסר על תנאי ולפיצוי המתלוננת בסכום של 80,000 ש"ח.
- הערעור דן
9. לטענת המערער בית המשפט המחוזי שגה שעה שקבע כי הרף התחתון של מתחם הענישה ההולם עומד על כעשרה חודשי מאסר. המערער טוען כי הסכמתה של המדינה לתקן את כתב האישום לאחר שהעידו המתלוננת ואמה מצביעה על "פחת ראייתי של ממש". משכך, נטען כי אין לזקוף לחובת המערער את סירובו להודות בעובדות כתב האישום המקורי. המערער הוסיף כי המעשים בהם הודה אינם נמצאים ברף החומרה הגבוה של העבירות בהן הורשע, וזאת, בין היתר, לנוכח אגביות המעשים, משכך הקצר, העדר מגע מתחת לבגדים, והעובדה שהם לא כללו מגע ישיר באזור מוצנע במובהק. המערער הדגיש כי לא נטען שהפעלת המצלמה בחדרה של המתלוננת נעשתה לצורך צפייה בה, ואף לא נטען כי המתלוננת נצפתה על-ידי המתלונן כשהיא במצב אינטימי. המערער הוסיף כי יש לתת משקל רב יותר משניתן בגזר הדין לשיהוי הרב בהגשת כתב האישום נגדו, אשר גרם לו לעינוי דין מתמשך, ולמצבו הרפואי הירוד. המערער ציין כי בתקופה שחלפה מאז הגשת התלונה נגדו הוא התגרש מאם המתלוננת ונישא בשלישית, וכי ניתן לראות בתקופה זו "תקופה משקמת", המאפשרת סטייה ממתחם הענישה ההולם.

10. המדינה טענה כי יש לדחות את הערעור וסמכה ידיה על גזר דינו של בית המשפט המחוזי. לטענת המדינה, העונש שהושת על המערער מקל מאוד בהתחשב בנסיבות ביצוע העבירות בהן הורשע.

11. במסגרת הדיון שנערך בפנינו שמענו אף את המתלוננת, אשר ביקשה להשמיע את קולה. המתלוננת ציינה כי היא נזקקה להליכי טיפול ממושכים מאז ביצוע העבירות, ואף סבלה מהתנכלויות בעקבות התלונה שהגישה, בעוד המערער ממשיך בשגרת חייו.

דיון והכרעה

12. לאחר ששקלנו את טענות הצדדים, הגענו לכלל מסקנה כי דין הערעור להידחות.

ההלכה היא שערכאת הערעור איננה מחליפה ככלל את שיקול דעתה של הערכאה הדיונית בגזירת עונשו של נאשם, וכי התערבות בגזר דין שניתן תיעשה רק במקרים בהם נפלה בו טעות בולטת, או כאשר העונש חורג באופן קיצוני מהענישה המקובלת במקרים דומים (ראו: ע"פ 6853/17 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 11 והאסמכתאות שם (6.3.2018)). עניינו של המערער אינו בא בגדרי מקרים אלו.

13. העונש שהוטל על המערער לא חרג מהעונש שנתבקש על-ידי המדינה, כפי שהוסכם במסגרת הסדר הטיעון בין הצדדים, והוא אינו חורג ממדיניות הענישה הנוהגת במקרים דומים. כפי שצוין בגזר הדין, מעשיו של המערער נמשכו לאורך מספר שנים כלפי נערה צעירה, בביתה שלה, בו היא אמורה לחוש מוגנת, ותוך ניצול יחסי התלות והאמון ששררו ביניהם. על חומרתן של עבירות מין בנסיבות אלו והשפעותיהן הדרמטיות על המשך חייהם של נפגעי העבירה אין צורך להכביר מילים, כפי שאף עולה מדבריה של המתלוננת לפנינו, וגם בשל כך לא מצאנו כי יש להתערב בעונש שהושת על המערער (ראו והשוו: ע"פ 1170/15 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 20 (11.1.2016)).

14. סוף דבר: דין הערעור להידחות.

המערער יתייצב לשאת בעונש המאסר בפועל שהוטל עליו ביום 15.6.2018 עד השעה 10:00 בבית המעצר "ניצן" שבמתחם כלא "איילון" או על פי החלטת שירות בתי הסוהר, כאשר ברשותו תעודת זהות או דרכון. על המערער לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיון מוקדם, עם ענף אבחון ומיון של שירות בתי הסוהר, בטלפונים: 08-9787336 או 08-9787377.

ניתן היום, י"ז בסיון התשע"ח (31.5.2018).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

המשנה לנשיאה

